

Nocireceptīvā refleksa bloķēšana, izmantojot etorikoksibu pirms gūžas locītavas endoprotezēšanas osteoartrīta gadījumā

Iveta Golubovska¹, Sergejs Zadorožnijs^{1,2}, Aleksejs Miščuks^{1,2}, Deniss Valters²

¹ Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca, Latvija

² Latvijas Universitāte

Ievads. Nocireceptoru spēcīgs kairinājums rada sāpju sajūtu. Sāpju sajūtu aktivē neurotransmiteri, no kuriem viens ir prostaglandīns. Selektīvais COX-2 inhibitors (etorikoksibs), inhibējot COX-2, neveido no arahidonskābes prostaglandīnu, tā rezultātā netiek aktivēti nocireceptori un mazinās sāpju sajūta. COX-2 inhibitori neietekmē trombocītu agregāciju un var būt iedarbīgāki par tradicionālajiem NSPL sāpju ārstēšanā pēc operācijām. Optimālā sāpju ārstēšana nodrošina pacientu labsajūtu un agrīnu mobilizāciju.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Salīdzināt pretsāpju medikamenta etorikoksiba divu ievades metožu efektivitāti pacientiem pēc gūžas locītavu endoprotezēšanas. Pētījumā tika iekļauti pacienti vecumā no 18 līdz 80 gadiem. Pacienti tika randomizēti iedalīti divas grupās: I grupa saņēma etorikoksibu 90 mg 2 stundas pirms operācijas, pētījuma II grupa saņēma etorikoksibu 90 mg 1 stundu pēc operācijas. Pacienti tika atsāpināti, izmantojot paracetamolu, etorokoksibu un morfīnu. Pacientiem sāpju intensitāte tika novērtēta pirms un pēc operācijas miera stāvoklī un staigājot, kā arī miega kvalitāte un apmierinātība ar sāpju remdēšanu.

Rezultāti. Sāpes miera stāvoklī pirms operācijas I grupā - $2,7 \pm 2,6$ VAS, II grupā - $3,0 \pm 2,3$. Sāpes staigājot pirms operācijas I grupā - $5,2 \pm 2,4$, II grupā - $6,5 \pm 1,0$. Sāpes miera stāvoklī 4 stundas pēc operācijas I grupā - $1,7 \pm 1,3$, II grupā - $3,4 \pm 2,8$. Sāpes miera stāvoklī 8 stundas pēc operācijas I grupā - $2,9 \pm 1,1$, II grupā - $2,5 \pm 1,8$. Sāpes miera stāvoklī POD1 8 : 00 I grupā $2,0 \pm 1,6$, II grupā - $2,6 \pm 1,6$.

Morfīna patēriņš operācijas dienā I grupā - $8,5 \text{ mg} \pm 5,8$, II grupā - $8,5 \text{ mg} \pm 5,4$. Morfīna patēriņš POD1 I grupā - $5,5 \text{ mg} \pm 3,6$, II grupā - $6,7 \pm 7,1$. Morfīns POD2 I grupā - $2,0 \pm 3,0$, II grupā - $4,7 \pm 4,7$. Kopā saņemtais morfīns I grupā - $16,5 \text{ mg} \pm 10,1$, II grupā - $20,7 \pm 14,2$.

Apmierinātība ar sāpju remdēšanu 4 stundas pēc operācijas I grupā - $3,5 \pm 0,7$, II grupā - $3,1 \pm 0,8$. Apmierinātība ar sāpju remdēšanu 8 stundas pēc operācijas I grupā - $3,7 \pm 0,4$, II grupā - $3,1 \pm 0,8$.

Secinājumi. Pārliecinoši neizdodas pierādīt, ka, saņemot etorikoksibu pirms operācijas, pacientiem būtu mazākas sāpes vai būtiski mazāks morfīna patēriņš.